

ВІЙНА CONTRA МИР: СВІТОВИЙ ПОРЯДОК ТА УКРАЇНА

Матвієнко О. В.

аспірант кафедри філософії

*Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

XXI століття знаменується переформатуванням світу, геополітичними змінами та кризами гуманістичних принципів існування світу. Але ми маємо усвідомлювати важливість світового порядку, який заснований на правилах, на концепції прав людини і системі міжнародного права, де головним має бути людина її права та свободи.

Світовий порядок який був сконструйований та панував після закінчення Другої світової війни, почав свої трансформаційні зміни. Спочатку можна було спостерігати події в Афганістані і неочікувану кризу керівництва західних країн. Після майже 20 років боротьби за цивілізаційні принципи існування світу в серпні 2021 року НАТО повністю виводить свої війська з цієї країни, що знаменувала собою подальші події, даючи шанс талібам захопити столицю та владу в Афганістані. Наступною країною, яка постраждала від «слабкості» Заходу та США була Україна. Від 24 лютого 2022 року Росія почала велику повномасштабну війну вже в Європі, де використовує не тільки методи варварства та вбивства, але і розгорнула повноцінну інформаційну війну. Крокуючи далі, ми бачимо жорстокий напад ХАМАСу на Ізраїль 7 жовтня 2023 року, і реакцію на ці дії збройних сил Ізраїлю. Ризик полягає в тому, що Ізраїль, який у відповідь напав на Газу поклав початок регіональній війні, до якої залучені і інші країни такі, як Ірак, Ємен, Іран, які почали координувати дії палестинських воєнізованих угруповань. За всіма цими подіями криються масштабні зміни в геополітиці світу: крах панування цивілізаційних принципів, які пропонували та забезпечували США та Західна Європа. За даними останніх аналітичних центрів, всі ці події матимуть трагічні наслідки для подальшого світового співіснування держав.

Ми переживаємо розпад глобального світового порядку. Разом з цим руйнуються і принципи гуманістичного співіснування та рівність людства. Але разом з цим, ми відчуваємо і всеохоплюючу боротьбу за розуміння тих глобальних процесів, які відбуваються. І зараз прогнозувати, яким буде світ ми не в змозі, оскільки нам потрібно чітко

зрозуміти, що відбувається, зрозуміти наслідки цих взаємопов'язаних криз, і тільки після цього можна буде розробити план мір та дій, які допоможуть захистити мирний світовий порядок.

Проте, в міжнародних відносинах ми постійно знаходимося в пастці стурбованості та дискусійності між «ідеалізмом» та «реалізмом». Проте і дискусією, це важко назвати, оскільки ми можемо спостерігати, більше констатацію несумісних основ. Оскільки, якщо визнати правоту однієї із сторін, то ціла кагорта науковців, яка відстоювала інший погляд стає не вартою нічого. Бенджамін Талліс, запропонував «нео-ідеалізм», який підтверджує гуманістичні принципи на основі яких в 1945 році була заснована ООН і які покладені в основі Всезагальної декларації прав людини 1948 року, але є важливе доповнення, жодних компромісів з диктатурами з боку західних країн, жодних геополітичних поступок, які затверджені з часів холодної війни.

Принципи за якими має існувати сучасний світ, має полягати не в тому, як зберегти старий світовий порядок, який зараз знаходиться в стані розпаду, а задати запитання, яке має бути більш практично орієнтоване, за прикладом, питання, яке сформулював Джон Мейнард Кінз: «Яким має бути світ, коли ми переможемо?». Але слово «ми» має об'єднати не лише західні країни, а й весь цивілізований світ. Світ має відмовитися від однополярності влади США, яка не справляється та немає того лідерського потенціалу, на жаль, який мала раніше. Світ також має відмовитися від багатосторонності при якій більше половини населення світу живе в бідності та рабстві диктатури. Саме тому, нова парадигма співіснування держав у світі має бути створена на прогресивних і гуманістичних принципах як західних, так і східних країн. Цей новий порядок має враховувати цивілізаційні принципи рівного співіснування різних націй, культур, цінності кожної людини, її життя та існування, доступу до знань, медичного забезпечення, продовольства та безпеки.

Досягненням двадцятирічного вивчення міжнародного права Рене Кассера та його колег, було встановлено не тільки ідеалізм, а й реалізм утвердження того, що в центрі міжнародного права має бути «людська особистість», а не держава, що б окремий суб'єкт мав можливість захистити свої права, на цих принципах було розроблено Всезагальну декларацію. Саме за таким принципом існував світовий порядок після 1945 року, що стало результатом довгих світових напрацювань з галузі геополітики, юриспруденції, економіки та ін., що забезпечувало мир в світі. На сьогодні ми маємо утвердити ці принципи, але для початку мають бути зруйновані диктатури, і утверджено силу цивілізованого світу, тероризм має бути швидко побореним, шляхом консолідації всіх держав, які прагнуть мирного співіснування. Тільки таким, шляхом ми

можемо утвердити світовий порядок, який буде базуватися на гуманізмі, в іншому випадку, ми будемо спостерігати як в світі поступово виникають військові конфлікти, які будуть збільшуватися і нести руйнівні наслідки для людства.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-453-8-13>

ЗБЕРЕЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ. НОВІ ВИКЛИКИ

Ровнягін О. В.

*студент I курсу магістратури факультету управління
та бізнес-дизайну*

Київський національний університет технологій та дизайну

Шульга М. В.

аспірант кафедри філософії

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Ціннісні орієнтири, як механізм регуляції соціальної поведінки є ключовим елементом соціалізації людини. Вони являють собою керівний принцип життя і безпосередньо пов'язані з почуттями, стимулюють досягати бажаного образу поведінки, вибудовують стандарти регулювання вибором та оцінкою. Цінності організують спосіб життя, відображають зміст соціальних рівнів. І хоча вони впливають з реальних соціальних потреб, людський фактор у вигляді суб'єктивної ідеалізації характеризує їх дуалістичну суб'єкт-об'єктну природу.

Українське суспільство в умовах війни зіткнулось з реальністю, яка характеризується не інакше як хаос культурний, соціальний, політичний. Ціннісні орієнтири суспільства зазнали деконструкції, а у єдиному, здавалось, просторі, почали співіснувати іноді абсолютно несумісні речі.

На момент повномасштабного вторгнення виплекана національними цінностями ідеологія абсолютизувалася, відбулася загальнодержавна політично-суспільна громадянська інтеграція. Відтак кризові умови